

A M S T E L R E D A M V M.

OLLANDIA, feracissima Inferioris Germaniæ Regio, piscosis interluitur amnibus, & pascuis abundat vberimis, neque regio creditur esse alia in orbe, quæ simili spaciò, tot habeat oppida, mediocriter quidem magna, sed apprimè polita & concinna. Inter quæ quidem summam obtinet dignitatem A M S T E L R E D A M V M, in longitudinem gradibus X X V I I. ac X X X I I I. minutis, in latitudinem verò, gradibus L I I. & X X X X. m. patens, ciuitas ad sinum Thyum posita est, vnde fossæ plures intra mœnia deductæ, quarum omnium maxima est, quæ mediam secat, Ambraceque dicitur, qua parte sol oritur, nauibus peruiæ sunt, quas ab Oceano, ingens ille sinus Australis excipit, quæq; vndeuis gentium copiose huc appellant. Nam bis in anno ex cunctis ferè Europæ partibus, maxime ex populari Belgica, ex Francia, Anglia, Hispania, Lituania, Germania, Polonia, Lusitania, Noruegia, ex Osterlingorū ore Suecia, & Septentrionali cœlo, nunc ducentarū, nunc trecentarum corbitarum onerariarum classē eò confluere videas, quarū maior pars Gedani, vulgo, Dan tisci, Rigæ, Reuelæ, & Nerue, omnium mercium generibus oneratur. Stupidos plerumq; aduenas ista derinet nauium tam ampla statio, ex qua diuerso ex orbe huc profectas quingentis plures interdū conspiciere liceat. Sed lōgè maxima omnium pars domestica & vrba, quarum adspēctū nihil iucundius. Cui consēctarium est, luculenter, & in remotissimis terris ciues negotiari, ad eosque in horas peregrinos mercatores commearē. Portus summa commoditas hoc præstat, ideoque post Anuerpiam, secundum est Amstelredamum, Belgicæ Emporium, quod ditissimos homines incolere, pro multis vnicum hoc satis manifestum fuerit argumentum: siquidem ducentarum trecentarumque nauium classe, (de qua modò diximus, quæque iustis temporibus, quotannis eò bis confluit) importatas merces suis facultatibus redimunt incolæ, sic, vt quinque, aut ad summum sex dierum interuallo, exoneratæ tot corbitæ, vnde soluerint, aut quoquo nauiularijs visum est, referantur. Sunt etiam hīc fabricandarum nauium probatissimi architecti. Nihilò segnius interim, lanificium inibi tractatur, quippe, duodena millia, & amplius, pannorum textrinæ vrbanæ conficiunt. Fistucis fundata ciuitas vniuersa, perpetuis tignis insidet. Idcirco non sine sale & lepore amicus quidam noster, modò fistucatum illud pauimentum liceret contemplari, non esse, cur videndi amœnioris nemoris desiderio quis teneatur, ac propterea ferunt, infanas substructiones, infraque aquam latentes moles propter materiæ copiam, laborum, operisque difficultatem, multò pluris constare, quàm ipsa ædificia, & vniuersas fabricas, quæ ex solo eminent. Ciuitas omnium generatim operum & ædificiorum cūm publicorum, tum priuatorum descriptione nobilis, præpotens, numeroque ciuium, & fortunarum amplitudine, valens, per se firma, naturaq; & situ loci, inuicta, vt vix, expugnari humanis viribus queat, eoque magis, quod vrgente necessitate occultis quibusdam rationibus, & eo comparatis machinamentis, continentem diffusis aquis instar vasti lacus complere ciues latissimè possint. Itaq; si aërem, si circumfusum aquarum æquor, si deniq; loci situm, si chomata, incilia, (quæ omnia penè compita sectant) & his similia spectes, Venetijs haud adēdō dissimilis ciuitas, cæteroqui fortunata, foelix, & quam orbis immensi circulator hospes summè admiretur adspiciens. Qua de re gratus ciuis Nicolaus Cannius, lepidum imprimis hexastichon carmen condidit. Id quod nos in studiosorum gratiam, huc intertexere voluimus.

*Hac illa est Batanae, non vltima gloria gentis,
Amnis cui nomen, cui cataraeta dedit.
(Dicta prius Damum) raris habitata colonis,
Cum contenta casis, rustica vita fuit.
Hinc Amsterdammum iam facta celebrior, atque
Fortunæ creuit tempore nomen item.
Vrbs bene nota propè, atque procul distantibus oris,
Dotibus innumeris suspicienda bonis.
Diues agri, diues pretiosi vestis est auri,
Vt pleno cornu copia larga beet.
Quod Tagus atque Hermus vehit, est Pactolus in vnum
Verè huc congestum, dixeris esse locum.*